

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Απρίλιος - Ιούνιος 2026

Α. ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ

Εκδηλώσεις - Περιοδικές Εκθέσεις

«Πρόσφυγες μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης. Η Εθνική Τράπεζα συμβάλλει στην ενσωμάτωσή τους στη νέα πατρίδα»

Έως τις 19 Απριλίου 2026

Μικρό Χρηματιστήριο, Πεσμαζόγλου 1

Τρ., Τετ., Σαβ., Κυρ.: 9:00-17:00

Πέμ., Παρ.: 12:00-20:00

Κλειστά κάθε Δευτέρα και στις επίσημες αργίες
Μ. Παρασκευή, Μ. Σάββατο και Κυριακή του Πάσχα

Είσοδος ελεύθερη

Για ξεναγήσεις από τους επιμελητές της έκθεσης βλ. [εδώ](#).

Λίγες εβδομάδες έμειναν έως τις 19 Απριλίου, οπότε και ολοκληρώνεται η ενδιαφέρουσα αναδρομή, μέσα από αυθεντικά ιστορικά τεκμήρια και αφηγήσεις, σε πτυχές του έργου που ανέλαβε η Εθνική Τράπεζα προκειμένου να στηρίξει την ελληνική πολιτεία στο κρίσιμο ζήτημα της αποκατάστασης των προσφύγων μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης. Στον πρώτο άξονα της έκθεσης τίγονται θέματα που αφορούν την καταβολή των αποζημιώσεων από την ΕΤΕ, τη διαχείριση των περιουσιών των ανταλλάξιμων μουσουλμανικών πληθυσμών, αλλά και τη συμβολή της Τράπεζας στο προσφυγικό δάνειο του 1924, στη στέγαση και στην επιχειρηματική στήριξη των προσφύγων. Στον δεύτερο άξονα επιχειρείται η σκιαγράφηση όψεων της ταυτότητας των ελληνορθόδοξων ανταλλάξιμων που κλήθηκαν να ενσωματωθούν στον ελληνικό κοινωνικό ιστό τόσο εντός όσο

και εκτός συνόρων, όπως προκύπτει κατά τη μελέτη του τεκμηριωτικού υλικού της Εθνικής Τράπεζας που απόκειται στο Ιστορικό της Αρχείο.

Open House Athens

5 Απριλίου, 10:00 - 16:00

Το Μέγαρο Διομήδη, ένα κτήριο μοντέρνου εκλεκτικισμού που οικοδόμησε η Εθνική Τράπεζα τη δεκαετία του 1920 και σήμερα στεγάζει το Ιστορικό της Αρχείο, συμμετέχει στο 13ο Open House Athens 2026. Για τρίτη συνεχή χρονιά οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να περιηγηθούν στους χώρους του και να γνωρίσουν στοιχεία που αφορούν την ιστορία, την αρχιτεκτονική και την τρέχουσα χρήση του μέσω οργανωμένων ξεναγήσεων.

Στη δράση συμμετέχουν επίσης τα κτήρια του Μικρού Χρηματιστηρίου (Πεσμαζόγλου 1), του Παλαιού Χρηματιστηρίου (Σοφοκλέους 8-10) και του Μεγάρου Μελά (Αιόλου 93 και Σοφοκλέους).

Για ημέρες και ώρες δείτε [εδώ](#).

«Λάμπρος Ορφανός: προσωπογραφία ενός χαρακτήη»

24 Μαΐου 2026 - 14 Μαρτίου 2027

Μέγαρο Διομήδη, Γ' Σεπτεμβρίου 146

Είσοδος ελεύθερη

Το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας (ΙΑ/ΕΤΕ) διοργανώνει περιοδική έκθεση αφιέρωμα στον πρωτοπόρο Έλληνα χαρακτήη Λάμπρο Ορφανό. Ο χαρακτήης, στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος, συνέβαλε στη χάραξη μεγάλου αριθμού ελληνικών τραπεζογραμματίων κατά τις δεκαετίες 1960-1970. Η τεχνική του και η ποιότητα της εργασίας του επέτρεψαν στο ελληνικό κράτος να προχωρήσει με ασφάλεια στη χάραξη των τραπεζογραμματίων εντός της χώρας, χωρίς πλέον

να απευθύνεται σε εταιρείες του εξωτερικού όπως παλαιότερα. Το έργο του Ορφανού υπήρξε, ωστόσο, ευρύτερο και εκτείνεται επίσης σε εργασίες ασφαλείας για το ελληνικό δημόσιο (ΟΓΑ, Ελληνικά Ταχυδρομεία κ.ά), η πλειονότητα των οποίων εκτυπώθηκαν από την Εταιρεία Γραφικών Τεχνών Ασπιώτη-ΕΛΚΑ ΑΕ, αλλά και σε προσωπικές καλλιτεχνικές δημιουργίες. Η έκθεση του ΙΑ/ΕΤΕ επιδιώκει μέσα από μικροαφηγήσεις να το αναδείξει σφαιρικά, αλλά και μέσα από τα υλικά τεκμήρια της εργασίας του να ακολουθήσει τα ίχνη της δράσης του στο διεθνές περιβάλλον.

Η έκθεση διοργανώνεται από το ΙΑ/ΕΤΕ σε συνεργασία με τον υιό του χαρακτή, Μίνωα Ορφανό, ο οποίος έχει ευγενώς παραχωρήσει για το σκοπό αυτό στο ΙΑ/ΕΤΕ σχεδόν το σύνολο των εκθεμάτων. Ορισμένα από τα συγκεκριμένα τεκμήρια μάλιστα έχουν ενταχθεί ως δωρεά του ίδιου ήδη στις μόνιμες συλλογές του ΙΑ/ΕΤΕ. Μικρός αριθμός εκθεμάτων συνιστούν δάνεια από άλλους φορείς, όπως η αυτοπροσωπογραφία του καλλιτέχνη από τη συλλογή του ΜΙΕΤ.

Τα έργα του Λάμπρου Ορφανού φιλοξενούνται εντός των εκθεσιακών χώρων του Μεγάρου Διομήδη, ώστε να λειτουργούν ερμηνευτικά σε συνδυασμό με τα ιστορικά τεκμήρια επιμέρους θεματικών ενοτήτων των μόνιμων εκθέσεων. Οι τελευταίες αφορούν την ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος (1822-2002), την ιστορία της Εθνικής Τράπεζας και πτυχές της πορείας της Εταιρείας Γραφικών Τεχνών Ασπιώτη-ΕΛΚΑ. Ως αποτέλεσμα μια νέα εκθεσιακή αφήγηση δημιουργείται, σε συνομιλία με τις υφιστάμενες, η οποία ενισχύει την ερμηνευτική δύναμη των εκθεμάτων και εμπλουτίζει παράλληλα τη συνολική εμπειρία του επισκέπτη του ΙΑ/ΕΤΕ.

Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση, το ωράριο και τις συνοδευτικές δράσεις βρείτε [εδώ](#).

Νύχτα Μουσείων 2026

23 Μαΐου, 18:00-24:00

Το ΙΑ/ΕΤΕ για άλλη μια χρονιά συμμετέχει στην καθιερωμένη ευρωπαϊκή γιορτή της Νύχτας Μουσείων με πολυσχιδείς δράσεις. Φιλοξενεί τα έργα επτά σύγχρονων εικαστικών που εμπνέονται από το έργο του Λάμπρου Ορφανού, κεντρικής μορφής της νέας περιοδικής έκθεσης του Ιστορικού Αρχείου «Λάμπρος Ορφανός: προσωπογραφία ενός χαρακτήρα», η οποία θα εγκαινιαστεί την ίδια βραδιά. Φιλοξενούμενοι εικαστικοί: Ελένη Ζούμπα, Νίκος Κανόγλου, Γιώργος Λύρας, Κωνσταντίνα Παπαναγιώτου-Jones, Ματίνα Σταυροπούλου, Δήμητρα Τριανταφυλλοπούλου και Μελίνα Jade.

Επίσης ανοίγει τους χώρους του στην έκθεση φοιτητών του Εργαστηρίου Γραφικών Τεχνών, Τυπογραφίας και Τέχνης του Βιβλίου της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ), οι οποίοι δημιούργησαν σειρά έργων εμπνευσμένων από τις συλλογές του Ιστορικού Αρχείου. Υπεύθυνοι: η ομότιμη καθηγήτρια της ΑΣΚΤ Λεώνη Βιδάλη και το μέλος ΕΤΕΠ Κωνσταντίνος Μπάκας.

Η βραδιά θα ολοκληρωθεί με πλούσιο μουσικό πρόγραμμα από το Απολλώνιο Ωδείο, που περιλαμβάνει χορωδιακό μέρος από την παιδική και μεικτή χορωδία καθώς και ρεσιτάλ πιάνου και εγχόρδων από τους καθηγητές του ωδείου.

Οι εκδηλώσεις βασίζονται στο φετινό θέμα του ICOM «Τα μου-

σειά ενώνουν τον κόσμο», τα οποία, όπως αναφέρει το ελληνικό τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων, «ως αξιόπιστοι και ανοιχτοί χώροι αποτελούν σημεία συνάντησης των ανθρώπων και των πολιτισμών [...], έχουν τη δύναμη να λειτουργούν ως γέφυρες επικοινωνίας [...], ενισχύουν τη σύνδεση μεταξύ γενεών, κοινοτήτων και χωρών, προάγοντας τη διαφορετικότητα, τη βιωσιμότητα και την αμοιβαία εμπιστοσύνη».

Οι εκθέσεις θα είναι ανοικτές στο κοινό έως τις 26 Ιουνίου με δωρεάν είσοδο.

Περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#).

Συνεργασία με το Διεπιστημονικό ΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων. Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική»

Μάιος - Ιούλιος 2026

Μέγαρο Εϋνάρδου, Αγ. Κωνσταντίνου 20

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας (ΙΑ/ΕΤΕ) κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2024-2025 και 2025-2026 με το Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Διαχείριση Μνημείων. Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» επίκειται η διοργάνωση έκθεσης με θέμα «Όψεις της πόλης της Αθήνας (1840-1940)», η οποία θα φιλοξενηθεί στο Μέγαρο Εϋνάρδου που ευγενικά παραχωρεί το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ). Το ΔΠΜΣ «Διαχείριση Μνημείων. Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» υλοποιείται υπό τη διεύθυνση του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η περιοδική έκθεση είναι έργο ομάδων φοιτητών διάφορων ειδικοτήτων και θα αποτελέσει το επιστέγασμα εκπαιδευτικού εργαστηρίου που στόχο είχε κατ' αρχάς να εξοικειώσει τους φοιτητές με την αρχαική έρευνα αλλά και στη συνέχεια να τους μυήσει στον τρόπο διαχείρισης των ιστορικών τεκμηρίων προκειμένου να μεταδοθεί η πληροφορία που εμπεριέχουν στην κοινωνία. Οι εκπαιδευόμενοι, συμμετέχοντας στα στάδια διοργάνωσης της έκθεσης αλλά και προβολής της, αποκτούν εμπειρία στον μουσειολογικό (νοηματικό) και μουσειογραφικό (χωρικό) σχεδιασμό, στα εργαλεία ανάπτυξης της εκθεσιακής αφήγησης, στη συγγραφή εκθεσιακών κειμένων, στα διαθέσιμα μέσα προβολής του συνολικού εγχειρήματος. Η εν λόγω συνέργεια ενισχύει βασικούς στόχους του ΙΑ/ΕΤΕ, και συγκεκριμένα την προώθηση της έρευνας με επίκεντρο τα αρχαικά του τεκμήρια αλλά και την ανάδειξη των αρχείων και των συλλογών ως μοχλών εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Τα «εκθέματα», σε φυσική ή άλλη μορφή, προέρχονται από το ΙΑ/ΕΤΕ, το ΜΙΕΤ καθώς και από αρχεία άλλων φορέων, όπως του Δήμου Αθηναίων, της ΕΡΤ ΑΕ, του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου και της Ταινιοθήκης της Ελλάδας.

Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση εδώ:

<https://ha.nbg.gr/el/news>

www.dpmsdiach.arch.uoa.gr

Διεθνής Ημέρα Αρχείων

9 Ιουνίου

Μέγαρο Διομήδη, Γ' Σεπτεμβρίου 146

Στο πλαίσιο του ετήσιου εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας Αρχείων το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας την Τρίτη 9 Ιουνίου 2026 θα ανοίξει τις πόρτες του στο κοινό και προσκαλεί μικρούς και μεγάλους να συμμετάσχουν σε οργανωμένες ξεναγήσεις στις εκθέσεις αλλά και στους χώρους επεξεργασίας των αρχείων και συλλογών του.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε [εδώ](#).

Γ. ΑΡΧΕΙΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Εύρετηριακά στοιχεία:	
Όνοματεπώνυμὸν Ἀπανίδου Ρόζα	τοῦ Δημητρίου,
Ἔτος καὶ τόπος γεννήσεως 1915 Πόντος	Εἰδικότης ἐργαζομένης Α31 Σ4 Υ1 Φ1 Τ648
Οἶκου, κατάστασις κλπ. κλπ. 3 ἀδελφοὶ 2 ἀδελφές	ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ
Χρονολ. προσλήψεως 16 Σεπτεμβρίου 1937	ΗΜΕΡΟΜ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΣΟΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ
Στρατολογικὴ κατάστ.	19/4/38 7501 3 ἔτη ἀπὸ ἐθνικῆς ἀγωγῆς
Σύστασις κ. Γ. Μιχαήλ	21/2/39 1023 2 ἔτη ἀπὸ ἐθνικῆς ἀγωγῆς
Γιούρα 108	15/2/39 5601 16 ἔτη ἀπὸ ἐθνικῆς ἀγωγῆς
Προϋπηρέσ. παρ' ἡμῶν	
» παρ' ἄλλοις ἐργοστ.	

Ατομικά δελτία εργατῶν της Ανωνύμου Ελληνικῆς Εταιρείας Χημικῶν Προϊόντων και Λιπασμάτων

Η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Χημικῶν Προϊόντων και Λιπασμάτων (ΑΕΕΧΠΛ, 1909-1993) στη Δραπετσώνα συγκαταλεγόταν ἐπὶ σειρά δεκαετιῶν στις ακμάζουσες ἐλληνικὲς βιομηχανίες, που δραστηριοποιούνταν κυρίως στους τομείς της παραγωγῆς χημικῶν προϊόντων, λιπασμάτων και υαλουργείου. Ἀπὸ τη στιγμή της σύστασής της βασικός μέτοχος, μεταξύ ἄλλων κεφαλαιούχων και τραπεζῶν, ἦταν ἡ Εθνικὴ Τράπεζα, στην οποία και περιήλθε μετὰ την εκκαθάριση της ἐπιχείρησης το 1993. Το ἱστορικὸ της Ἀρχεῖο (ΙΑ/ΕΤΕ) στη συνέχεια, ως ἀποθετήριο μεγάλου μέρους της ἐλληνικῆς ἐπιχειρηματικῆς και βιομηχανικῆς κληρονομιάς, φρόντισε να διασώσει τμήμα του ἐξοπλισμοῦ της ΑΕΕΧΠΛ, δείγματα της υαλουργικῆς παραγωγῆς και σχεδίων (Kalamara 2025), ἀλλὰ και του ἐπιχειρηματικοῦ της ἀρχείου, το οποίο τεκμηριώνει, πέραν των ἄλλων, τις νεωτερικὲς μεθόδους παραγωγῆς και οργάνωσης της ἐργασίας που ἐφάρμοζε (Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο της Εθνικῆς Τράπεζας 2014: 8-9). Στον τελευταῖο –ἀλλὰ ἐξίσου σημαντικὸ– αὐτὸν τομέα της δραστηριότητας της ἐταιρείας, στη διαχείριση του ἐργατικοῦ της δυναμικοῦ, ἐμπίπτει ἓνα ἀπὸ τα ἀντικείμενα των ἀρχειονομικῶν ἐργασιῶν του παρελθόντος ἐτους στο ἸΑ/ΕΤΕ, με στόχο τα στοιχεία, ταξινομημένα πλέον, να προσφερθῶν στην ἱστορικὴ ἐρευνα. Πρόκειται για την ταξινόμηση των 15.492 ἀτομικῶν δελτίων ἐργαζομένων της ΑΕΕΧΠΛ που διασώζονται ἐντὸς ἐιδικῆς δελτιοθήκης, με χρονικὸ εὔρος 1936-1949.

Για τη συνέχεια πατήστε [εδῶ](#).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Γ Σεπτεμβρίου 146, 112 51 Αθήνα

<http://ha.nbg.gr>

E: ha-nbg@nbg.gr | T: 210-8807804 & 210-8807805

ΕΘΝΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ

Λαμβάνετε το παρόν μήνυμα ἀπὸ το Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο της Εθνικῆς Τράπεζας εἴτε ἐπειτα ἀπὸ ρητὴ συγκατάθεσή σας για την ἀποστολὴ ἐνημερώσεων για τις δράσεις μας εἴτε γιατί μας ἐχετε γνωστοποιήσει την ηλεκτρονικὴ σας διεύθυνση στο πλαίσιο της συμμετοχῆς σας σε συναφεῖς υπηρεσίες ἐρευνας και ἐκπαίδευσης που παρέχουμε.

Σε περίπτωση που δεν ἐπιθυμείτε να λαμβάνετε το newsletter μας, παρακαλοῦμε ἐνημερώστε μας μέσω e-mail στη διεύθυνση: ha-nbg@nbg.gr